

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9P/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203886
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3821203886.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. T., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka - W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., C. M. XXXX/XX, a otec - X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., Y. ulica XX/X, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom v konaní o zvýšení výživného takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Prievidza 13P/638/2009 - 22 zo dňa 22.1.2010 sa mení v časti určenia výživného tak, že otec dieťaťa X. X. je povinný prispievať na výživu maloletého N. T., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 150 eur s účinnosťou od 11.10.2021, ktoré je povinný platiť do rúk matky mesačne vždy vopred, najneskôr do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje.
- II. Nedoplatok na výživnom vo výške 535,5 eur od 11.10.2021 do vyhlásenia rozsudku je otec povinný platiť v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným až do zaplatenia. Neuhradením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom z 1110.2021 domáhala zvýšenia výživného pre maloletého. Uviedla, že výživné pre maloletého bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Prievidza číslo 13P638/2009- 22, právoplatným 22.2.2010, ktorým jej bol maloletý zároveň zverený do osobnej starostlivosti. Otec bola zaviazaný platiť na výživu maloletého sumou 50 eur do rúk matky. Odvtedy sa zvýšili náklady na maloletého, ktorý navštevuje športovú triedu so zameraním na futbal. Zvýšili sa výdavky na školské potreby učebnice, maloletý je alergik, potrebuje vitamíny na imunitu, športové oblečenie na futbal, preto žiada výživné 150 euro mesačne.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie na ktorom vypočul obidvoch rodičov, oboznámil sa s listinami: s návrhom čl. 1, s lustráciou čl. 9 - 10, so správou čl. 16, s lustráciou čl. 17, 18, správou čl. 33 - 40, s pripojeným spisom OS PD 13P/683/2009.

3. Matka uviedla, že naposledy sa o výživnom rozhodovalo v roku 2009, rozsudkom OS PD 13P/638/2009- 22 zo dňa 22.1.2010, kedy mal maloletý asi 2 roky. Odvtedy sa výživné neupravovalo. Maloletý navštevuje 8.ročník športovej triedy na ZŠ Energetikov Prievidza so zameraním na futbal. Od posledného určenia výživného sa zvýšili výdavky na školské potreby, učebnice, je alergik, teda aj na lieky, na imunitu, potrebuje športové oblečenie a obutie - kopačky. Maloletý navštevuje MUDr. Čavojskú, ktorá vystavila potvrdenie o jeho zdravotnom stave. Matka predložila doklady o kúpe kopačiek, faktúru o úhrade štucní, prehľad výdavkov na maloletého, faktúry, ktoré uhradila stará matka maloletého, doklad o kúpe chráničov na členky, fľaše na športovanie, vychádzkovej obuvi pre maloletého, nákrčníku a mikiny. Bývajú ako podnajomníci u otca matky maloletého v podnájme, spolu aj s otcom jej maloletého syna G. a ich 2,5 ročným synom G. P. a maloletým N.. Otec mal. G. pracuje vo Vegum a.s. Dolné Vestenice,

má príjem cca 700 eur mesačne. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavky na deti. Platia mesačne cca 200 eur na energie a TV, vodu. Matka maloletého užíva lieky na úzkosť, musí si kupovať lieky na ekzém. Maloletému kupuje každý mesiac Imunoglukán za cca 20 eur, Zirtec a Prednison, pretože máva občas laringitídy. Tiež majú výdavky na drogériu, kozmetiku na maloletých spolu asi 40 eur mesačne (20 eur / jedno dieťa). Maloletý je v období, keď potrebuje veľa jesť, potrebuje zdravšiu stravu, je na bezlaktózovej diéte, pretože mu bola zistená alerggia. Otec si vyživovaciu povinnosť na maloletého N. neplní, úrad práce posielal matke náhradné výživné. Každého pol roka musí matka dokladovať príjmy jej i jej druhu. Otec neplní svoju vyživovaciu povinnosť už 12 rokov. Maloletý sa s otcom odmieta stretávať.

4. Otec maloletého, toho času vo výkone trestu odňatia slobody za neplnenie vyživovacej povinnosti uviedol, že matka maloletého negatívne ovplyvňuje. Mal zanedbanú povinnú výživu, ale švagor to za neho uhradil, vtedy žil s priateľkou T. X.. Teraz je táto priateľka vydatá v Rakúsku. Pred nástupom do väzby býval u svojho otca na Y. ulici v Prievidzi v 2-izbovom byte. Bývala tam jeho matka, otec, povinný a jeho druhý syn, ktorého má s priateľkou T., volá sa X. X., nar. v roku 2010. Syn chodí do mesta na piaristickú školu. Starajú sa o neho jeho rodičia. Otec otca maloletého je živnostník, venuje sa stavebným prácam, Bývalá priateľka povinného si výživné na maloletého X. neplní, pretože ona sa stará o ich dcéry U. X. (XX) a R. O. X. (9). Priateľka sa o deti stará v Rakúsku. On má na starosti výživné maloletého, bol zaviazaný platiť priateľke 350 eur do Rakúska rakúskym súdom, pojednávania sa nezúčastnil. Predtým tam žil 1,5 roka. Pracoval tam v upratovacej firme, mal mesačný príjem 1700 eur. V tejto firme skončil preto, že sa rozišiel s priateľkou a vrátil sa na Slovensko, kde je rok a pol. Po návrate na Slovensko sa nezamestnal, chodil pomáhať otcovi, každý týždeň mu dával 150 eur, čo je dokopy cca 600 eur. Je momentálne nezamestnaný, nie je schopný platiť výživné ani 350 eur do Rakúska na dcéry, ani N., ani synovi X..

5. Podľa správy z úradu práce X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX/XX, Prievidza nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. Posledná evidencia trvala od 21.04.2021 - 25.07.2021, kedy bol vyradený z dôvodu nespolupráce. V spisovej dokumentácii uviedol najvyššie dosiahnuté vzdelanie - základné. V súčasnej dobe úrad eviduje akékoľvek voľné pracovné miesta aj pracovné miesta so vzdelaním menovaného. Menovaný nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani žiadne iné príspevky z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

6. Podľa správy od kolízneho opatrovníka matka je poberateľkou rodičovského príspevku. V čase prešetrovania pomerov žila s partnerom L. P., s ktorým má syna G. P., nar. XX.XX.XXXX. Spolu s deťmi a s partnerom bývala v dvojizbovom mestskom byte. Jej mesačné výdaje činili 280,-€. Matka neprejavila záujem o sprostredkovanie poradenstva na referáte poradenskopsychologických služieb. Ošetrojúcou lekárkou maloletého bola MUDr. Čavojská, okrem bežného ochorenia má slabú imunitu, alergie, reflux a alergiu na laktózu. Podľa vyjadrenia matky otec na maloletého ničím neprispieva a nezaujíma sa o neho. S otcom nie je v kontakte, nemá o ňom žiadne informácie, nevie kde býva a nemá na neho ani telefonický kontakt. Maloletý N. v neprítomnosti iných osôb uviedol, že mamina ho informovala o konaní. Maloletý uviedol, že navštevuje 8. ročník Základnej školy ul. W. v Prievidzi. Chodí do športovej triedy a za školu hráva futbal. Jeho obľúbený predmet je telesná výchova a predmet športovka. V škole sa učí na jednotky a dvojky. V škole chodí na obedy, do družiny nechodí. Vo voľnom čase chodievajú von s kamarátmi. Pomáha staršej, ktorá býva blízko nich, starkú aj starkého má veľmi rád. S nevlastným bratom vychádza dobre, majú sa radi a pomáha mamine. Mamin priateľ je tiež fajn, nemajú medzi sebou problém. S biologickým octom sa vôbec nestretáva, ani nevie kde žije a nemá o ňom žiadne správy. Od narodenia do dnešného dňa neprejavil o neho záujem. Zmieril sa s tým, že sa s otcom nestretáva a ani spolu nekomunikujú, nezavolá mu ani k narodeninám ani k meninám. Nie je v kontakte ani s rodinou z otcovej strany.

7. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

8. V konaní tunajšieho súdu bol maloletý rozsudkom Okresného súdu Prievidza číslo 13P638/2009-22, právoplatným 22.2.2010, zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platiť na výživu maloletého sumou 50 eur do rúk matky. V čase tohto rozhodovania platil otec výživné dobrovoľne sumami v rozpätí od 30,- eur do 60,- eura zakupoval dieťaťu značkové oblečenie. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku a RP na dieťa. S dieťaťom žila v spoločnej domácnosti s matkou a nevlastným otcom, matka bola na dôchodku, nevlastný otec bol zamestnaný. Poukázala aj na zhoršený zdravotný stav dieťaťa, čo zdokumentovala príslušným potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa. Otec dieťaťa bol ochotný platiť na výživu syna sumou 50,- eur. Býval v spoločnej domácnosti so svojou matkou a priateľkou. Nepracoval, nebol zaevidovaný na Úrade práce. Jeho otec mal živnosť, chodil mu pomáhať. V predchádzajúcom období spolu s matkou dieťaťa žili v Taliansku, kde pracoval ako barman, zarábala slušne. V Taliansku mal väčšinu rodiny, chcel ísť opäť pracovať do Talianska.

9. Zhodnotiac výsledky dokazovania mal súd preukázané, že došlo k zmene pomerov oprávneného, ktorý je o 12 rokov starší, je v ôsmom ročníku základnej školy, venuje sa futbalu, oprávnené výdavky na maloletého na oblečenie na futbal, hygienu, stravu, vitamíny a doplnky na imunitu sú mesačne od 150 do 200 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oproti poslednému určeniu výživného došlo k zmene - zvýšeniu jeho potrieb, maloletý býva s matkou, súrodencom zo strany matky, jej priateľom a starým otcom, pričom v čase poslednej úpravy mal dva roky. Matka je v súčasnosti poberateľkou rodičovského príspevku na mladšie dieťa G. P. ner. XX.X.XXXX a prídavkov na deti, poberá náhradné výživné. Otec maloletého je v čase rozhodovania súdu vo výkone trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy do 7.1.2024 vo veci Okresného súdu Prievidza 2T7/2021. Podľa ponuky voľných miest pre záujemcov zo základným vzdelaním, sú v ponuke Okresného úradu práce Prievidza voľné pracovné pozície vodiča s príjmom od 1200 eur, stavebný robotník s príjmom od 4,5 eur za hodinu, pozície operátorov s príjmom od 623 do 900 eur, lakovník od 1200 eur za mesiac.

10. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Preto je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej, alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - už školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a pod.. Ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine umožňuje súdu, aby v prípade ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť. Zákon pojmovovo vymedzuje kritériá, na základe ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné ako sa prejavujú v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Povinný môže mať príjmy z jedného alebo viacerých zdrojov, z výkonu závislej činnosti, z podnikateľskej činnosti, odmeny za výkon rôznych funkcií, môže mať majetkovú účasť v podnikateľských subjektoch, príjmy z prenájmu nehnuteľností atď.

11. V danom prípade súd v konaní skúmal zmenu pomerov od posledného rozhodnutia súdu a dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov podstatného charakteru na strane maloletého, od posledného rozhodnutia súdu výdavky na maloletého za 12 rokov nepochybne vzrástli, najmä tým, že nastúpil na povinnú školskú dochádzku, venuje sa tiež mimoškolským činnostiam futbalu, športu. Výživné dieťaťa zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú strava, šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehľbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, zdravotnú starostlivosť, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná. Predovšetkým závisí od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, jeho školských a mimoškolských aktivít, s tým, že potreby dieťaťa sú nižšie v jeho útlom veku v porovnaní s potrebami dieťaťa zaradeného do školského vzdelávacieho procesu. S poukazom na § 62 ods.5 Zákona o rodine, kedy výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, pred nástupom

bol tiež nezamestnaný, vypomáhal otcovi na stavbách. Pribudli mu tri vyživovacie povinnosti, syna má zvereného, starajú sa o neho jeho rodičia, dcéry sú zverené ich matke, ktorá žije v zahraničí, otec si neplní vyživovaciu povinnosť ani k nim (350 eur mesačne). Počas pobytu na Slovensku otec býval ako v minulosti, u svojich rodičov. Otec maloletého sa do uvedenej situácie dostal vlastným zavineným konaním, treba preto pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádzať z potenciality, ktorá je daná možnosťami jeho zamestnania v prípade že by bol na slobode. Z ponuky voľných pracovných pozícií vyplýva že otec maloletého má možnosť dosahovať príjem 1200 eur, ktorý by mu umožňoval plniť si vyživovaciu povinnosť k všetkým štyrom deťom. O maloletého X. ktorého má zvereného do osobnej starostlivosti by si mohol plniť vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou a pri zohľadnení jeho vyživovacej povinnosti k dcéram vo výške 350 eur na obidve deti a znížených nákladoch na bývanie u rodičov by otcovi, ostalo dostatok prostriedkov na plnenie vyživovacej povinnosti na mal. N. v požadovanej výške 150 eur mesačne. Súd preto návrhu vyhovel.

12. Zročné výživné od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku vo výške 535,5 eur (za mesiac október, kedy podala matka návrh je pomerná časť výživného 35,5 eur, za november 2021-marec 2022 za 5 mesiacov je to 5x100 eur, teda 500 eur) je otec povinný platiť v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným až do zaplatenia. Neuhradením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh.

13. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.